

SKaGen, 'Alles van Eva'

Over ouder worden en buitenspel staan.

Gerennomeerd actrice en topdiva Margo Channing heeft alles: een roemrijke carrière, een hechte theater vriendenkring en een liefhebbende man. Ze heeft ook een 'fan', Eva (Eve) Harrington, het cliché van de rondborstige, blonde jongedame waar zelfs haar bijbelse naamgenote niet geassocieerd mee zou willen worden. Waar de ene dame nog onwetend de onschuld de wereld uit hielp op aanraden van een listig serpent, beraamt juffrouw Harrington eigenhandig een sluwe plot om haar idool van de troon te stoten en recht de waanzin in te drijven.

Mary Orr pende deze clash tussen diva's voor het eerst neer in 'The Wisdom of Eve', en in 1950 verfilmde Joseph L. Mankiewicz het kortverhaal in de veelvuldig bekroonde prent 'All About Eve'. SkaGen vertaalde deze satire op de toneelwereld naar de planken en weet in haar bewerking meer registers open te trekken. Het Antwerpse collectief focust namelijk niet enkel op het gevecht tussen jong, opkomend talent met tomeloze ambitie en een oudere generatie die zich niet zonder slag of stoot een veel te vroeg vallende houdbaarheidsdatum laat aanmeten. 'Alles van Eva' is meer nog dan een generatieconflict een ode aan het vak van acteur, alsook een vernietigende inkijk in de schijnwereld van zelfgenoegzame theatermakers en overgevoelige ego's.

Een ode, aangezien Barbara Sarafian op intense wijze gestalte geeft aan het gevecht dat Margo moet leveren tegen torenhoge verwachtingen en concurrentie. Aanvankelijk karikaturaal en *bigger than life*, valt gaandeweg het masker af en zien we de kwetsbare vrouw achter de diva die de confrontatie aangaat met persoonlijke demonen en frustraties. Als actrice worstelt ze met ouderdom, als mens wordt ze geconfronteerd met de puinhoop van haar relaties. Haar Margo is – veel meer dan de vertolking door Bette Davis in de filmversie – tegelijk onvolwassen en wijs, irritant en aandoenlijk, zelfingenomen en onweerstaanbaar.

In de vakkundige handen van SkaGeN wordt het ook een vernietigend stuk door een spitante en genadeloze tekstbewerking naast over the top acteerwerk met een vette knipoog te plaatsen. Hier worden in de naam van de kunst reputaties op het spel gezet, imago's gekraakt en vriendschappen ondermijnd. Waar Sarafian binnen alle *over the top* dramatiek een zekere innerlijke stilte met zich meedraagt, acteert het kruim van SKaGeN als de entourage van de diva met een lachwekkende excentriciteit, wat een venijnig scherp randje oplevert. Theatrale persoonlijkheden botsen en ogenrollend gaan regisseurs, schrijvers, acteurs en critici de confrontatie aan.

Deze wirwar van conflicten en speelstijlen levert een aantal intrigerende dubbele bodems en spiegeleffecten over schijn en werkelijkheid op, die indrukwekkend vertaald worden naar de scène in een grandioos multi-inzetbaar spiegeldecor, maar die zich echter niet altijd even duizelingwekkend aan de toeschouwer openbaren. 'Fasten your seatbelts, it's going to be a bumpy night', mag dan het levensmotto zijn van Margo, ook 'Alles van Eva' vertoont met momenten een hobbelig parcours. SKaGeN houdt de regie al te strak in de hand, waardoor het ritme soms stroef zit. Je krijgt alles zo nadrukkelijk voorgekauwd dat de vaart er met momenten uit raakt en alle rondgepompte emoties eerder sputteren dan er trefzeker in hakken. Uiteindelijk blijf je als toeschouwer dan ook met een verward, ontredderd gevoel achter. Maar het is misschien net dat wat SkaGen ons wil laten ervaren. In de eeuwige worsteling met eigenliefde en de strijd tegen het nakende verval trekt de mens immers altijd aan het kortste eind.

Robbie Hermans

© Cutting Edge - 5 februari 2014

Theater: Wankel spiegelpaleis

© Fred Debrock

The Play = Alles van Eva

Gezelschap = SKaGeN en Toneelhuis

In een zin = Een spannend stuk dat veel meer is dan een kattig verhaaltje over twee diva's die elkaar het zonlicht in de ogen niet gunnen. Een ingenieus spiegeldecor helpt de acteurs door alle scènewisssels. Het acteertalent van Barbara Sarafian zorgt voor de rest.

Hoogtepunt = De scène waarin Sarafians Margo voor het eerst ontdekt dat Eve op haar status en positie jaagt. Sarafian zet een karikaturale snoet op maar laat die transformeren tot een gelaatsuitdrukking vol verbijstering en kwetsbaarheid. Wat een knap staaltje acteerwerk!

Score = * * *

Quote = 'Wij zijn killers. Geen kampioenen.'

'Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, Barbara Sarafian is de mooiste van het land.' Met die zin in het achterhoofd moet scenograaf Michiel Van Cauwelaert vier immense spiegelwanden gebouwd hebben. Voor de wanden plaatste hij een felgele divan. Dit knusse decor is dé hangplek van Barbara Sarafian als Margo in *Alles van Eva*, een bewerking van Hollywoodklassieker *All about Eve*. Daarin wordt theaterdiva Margo van de troon gestoten door de listige 'bewonderaarster' Eve.

Sarafian zet, net als in *Tegen de sterren op*, haar mimiek en rauw stemtimbre enthousiast in. Ze vermijdt echter de platte karikatuur door telkens net op tijd te dimmen wanneer Margo's verbolgenheid of gefleem naar slapstick nijgen. Knap! Zij houdt, samen met het verbluffende decor, deze wankle tragikomedie overeind. Want een resem stroeve scène verraad dat er flink geworsteld is met deze theaterversie van *All about Eve*.

Desondanks is *Alles van Eva* vermakelijk theater over hoe sommigen over lijken gaan om roem te proeven. Zoals Eve, of de recensent die ze rond haar vinger windt. Zij handelen 'als killers. Niet als kampioenen.' In de slotscène tonen de spiegels wie overleeft: de kampioenen of de killers.

© Els Van Steenberghe

Theatercollectief SKaGeN bewerkt waargebeurd verhaal over stalking

Aanrijding tussen diva's

Alles van Eva, reisvoorstellingen in februari en maart. www.skagen.be

In de psychologische thriller *Alles van Eva* barst de strijd tussen twee alfavrouwjes los. In 1946 was het niet politiek incorrect om stereotypen over vrouwen als genadeloze bitches dik in de verf te zetten.

JAN DE SMET

Het grote publiek kent *The Wisdom of Eve*, een hoorspel van Mary Orr uit 1946, wellicht beter in de zesvoudige Oscarwinende filmversie *All about Eve*.

met iconen als Bette Davis en Anne Baxter en de toen nog onbekende Marilyn Monroe.

De jonge en mooie oorlogsweduwe Eva (Sanne Samina Hanssen) werkt zich in de gunst van haar idool, de gerenommeerde actrice Margo Channing (Barbara Sarafian). Die is gefrustreerd omdat ze niet veertig is geworden en panisch vanwege het besef dat het beste van haar carrière wel eens achter haar zou kunnen liggen. Margo bevordert haar manuscje-van-alles tot persoonlijke assistente. De liefvallige, bescheiden, naïeve Eve plmst iedereen in en promoveert verder tot Margo's stand-in. Heeft ze de perceptie tegen of is ze werkelijk een nietsontziende intrigante die vooral zelf in de schijnwerpers wil staan?

De relatie tussen Margo en haar levensgezel en regisseur Bill (Steve Geerts) verzuurt en toneelschrijver Richards (Korneel Hamers) heeft het ook wel gehad met het eeuwige gekkisebis en de onhebbelijkheden van die verwaande diva.

● Barbara Sarafian in het tijdloze stuk *Alles van Eva*. © FRED DEBROCK

Onderhoudend theater van begin tot eind, zelfs zonder spectaculaire wendingen

Eve grijpt haar kans en slaagt erin haar rol als stand-in te verzilveren. Theaterrecensent Addison DeWitt (Mathijs F Scheepers) heeft er zo zijn redenen voor om haar de hoogte in te schrijven. Ze debuteert in de nieuwste productie van Richards en wordt de nieuwe ster aan het Hollywood firmament. *There's no free lunch*, merkt ook Eve, als DeWitt langskomt om voor bewezen diensten te incasseren.

Alles over Eva draagt de signatuur van een well-made play. Er zijn geen losse

cindjes, de plot steekt goed in elkaar, de intrige wordt zorgvuldig opgebouwd, en zelfs zonder spectaculaire wendingen is het van begin tot einde onderhoudend en leuk theater.

Zwitsers zakmes

De scenografie en het decor van Michiel Van Cauwelaert zorgen voor de visuele kers op de taart. Het publiek krijgt bij aanvang via een metershoge spiegelwand een vervormd beeld van zichzelf te zien. Deze trouwvrije symboliseert als beeldmetafoor trefend de ijdelheid van het theaterwereldje, dat voortdurend met vooral zichzelf bezig is. Datzelfde decor is zo multifunctioneel als een Zwitsers zakmes en bij elke scènewissel krijgt het een ingenieuze en verrassende toepassing.

Het stuk door weerspiegelt de muziekpartituur naadloos de mood van het ogenblik. Wie wist dat Barbara Sarafian (Margo) zo'n indrukwekkende zangster heeft?

De acteerstijl van SKaGeN is als vanouds blits en zwaai. In die scènes waar de relatie tussen Margo en Bill op scherp staat, wordt er gesnerend geacteerd en gaat de luchtigheid over in beklemming, die in de zaal voelbaar is.

De bitse dialogen en de cynische oneliners zorgen voor verbaal vuurwerk. De frisse manier waarop SKaGeN deze productie aanpakt, maakt van *Alles van Eva* een tijdloos stuk.

Theater, een hofje vol brave hendriken

THEATER ★★☆☆
Alles van Eva
Skagen
Op reis tot 29 maart

Na elke grote ster zal altijd een andere komen. Niet omdat die sterren plots minder gaan schitteren, wel omdat hun publiek ooit op hun luister uitgekeken raakt. Ook de tijd speelt in hun nadeel. Op een dag zijn ze alleen nog uitstraling, terwijl hun bron is uitgedoofd. In hun lichtkring rijst dan een nieuwe ster, voor wie de tijd nog in het voordeel speelt.

Dat is in het kort zowat *All about Eve*. Het verhaal dat Skagen opvoert, begon in 1946 als een hoorspel van Mary Orr en werd in 1950 verfilmd tot de grote Hollywood-klassieker, die nog steeds de meeste vrouwelijke Oscar-nominaties op zijn naam heeft.

Een toneeldiva, Margo, laat zich benaderen door Eva, een wel erg toegewijde fan, en neemt haar onder de vleugels. Eva kruipt door het stof, om uiteindelijk Margo erin te doen bijten.

Het is een oud verhaal. De fan wordt zelf de nieuwe magneet waartoe al het mannelijke ijzerwijsel dat het toneel heet, onweerstaanbaar wordt aangetrokken. De schrijver. De regisseur. De criticus.

Goed bekeken dus van Skagen om, als eerste van de Antwerpse Kleppers, in première te gaan in de Bourla. Michiel Van Cauwelaert heeft voor de heilige tempel ook een even groots decor bedacht: een paar rijzige doorkijkmodules die de acteurs zelf verrollen tot steeds glansrijker achterwanden, met vele divaans op

Barbara Sarafian als Margo: heerlijk teatraal. © Fred Debrock

de voorgrond. Ook het openingsbeeld schittert, als een kokette vlinder. Als uit dat plaatje Barbara Sarafian naar voren treedt, als Margo, dan blijkt het ook te kloppen. Een BV van het witte doek op de Bühne, in de rol van vedette. Sarafian zuigt de blikken naar zich toe, geniet van de kapsones die haar ster mag etaleren. Dat is het gekke: de filmactrice

overvleugelt de theateracteurs op hun eigen terrein. Skagen twijfelt dan ook tussen een sitcom die het speelt als voor de camera, en een verwoede poging om erg geprononceerd achterin de zaal te raken. Die beoogde filmische vertelling, geleid door een flme voice-over, lukt maar af en toe. De tragiek gaat nog niet leven, humor is er evenmin.

Alles van Eva dwingt zich niet af. Je kijkt ertegenaan.

Beetje jammer toch, voor een stuk over excelleren op het grote plateau. Zelfs de slangenkull waartoe het toneel zich hier reduceert, voelt meer als een hofje vol brave hendriken. Begint de ster van Skagen zelf te tanen?

WOUTER HILLAERT

Sarafian, de filmactrice, overvleugelt de theateracteurs op hun eigen terrein